

MAUDYKLŲ VANDENS CHARAKTERISTIKŲ APRAŠO RENGIMO REKOMENDACIJOS

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Maudyklų vandens charakteristikų aprašo rengimo rekomendacijų paskirtis – pateikti išsamią informaciją ir duomenis, reikalingus maudyklų vandens charakteristikų aprašams parengti.

2. Maudyklų vandens charakteristikų aprašai padės užtikrinti vandens kokybę, numatant visas galimas grėsmes, kad visuomenė būtų apsaugota nuo nuolatinės arba atsitiktinės taršos.

3. Šiose rekomendacijose vartojami terminai:

Maudyklos vanduo – tai bet kurio paviršinio vandens vienetas, kuriame kompetentinga institucija tikisi didelio skaičiaus besimaudančių žmonių ir kuriame ji dar nepaskelbė nuolatinio draudimo maudytis ar nerekomendavo nesimaudyti.

Maudyklos vandens charakteristikos – tai visa turima ir būtina informacija apie maudyklos vandenį, įskaitant maudyklos vandens baseino paviršinio vandens fizines, geografines ir hidrologines savybes, padedanti įvertinti melsvadumblių, didžiųjų dumblių ir (arba) jūrinio fitoplanktono išplitimo galimybę, numatyti taršos pavojų ir nustatyti bei įvertinti taršos priežastis; maudyklos vandens kokybės įvertinimą ir numatytą valdymo priemonių naudojimą.

Tarša – tai mikrobiologinio užterštumo arba teršiančių cheminių medžiagų ar atliekų buvimas, turintis įtakos maudyklos vandens kokybei ir keliantis grėsmę besimaudančiųjų sveikatai.

Eutrofikacija – vandens teršimas maistinėmis medžiagomis (azoto ir fosforo junginiais), skatinantis greitesnį dumblių ir aukštesniųjų augalų augimą, sukeliantis nepageidaujamą organizmų pusiausvyros vandenyje sutrikimą ir bloginantis vandens kokybę.

Melsvadumblių išplitimas – melsvadumblių sankaupa žydėjimo, ištisinės dangos ar putų pavidalu.

Vandens kokybės valdymo priemonės – tai priemonės, kurių imamasi maudyklos vandens kokybei nustatyti ir gerinti:

maudyklos vandens charakteristikų nustatymas ir atnaujinimas;

stebėsenos kalendoriaus sudarymas;

maudyklos vandens kokybės vertinimas;

maudyklos vandens kokybės klasifikavimas;

taršos, kuri gali turėti įtakos maudyklos vandeniui ir pakenkti besimaudančiųjų sveikatai, priežasčių nustatymas ir įvertinimas;

visuomenės informavimas;

veiksmai, kuriais siekiama išvengti taršos poveikio besimaudantiems;

veiksmai taršos grėsmei mažinti.

4. Informacija, reikalinga maudyklos vandens charakteristikų aprašui parengti, skirstoma į privalomąją, rekomenduojamąją ir laisvai pasirenkamąją.

II. REIKALINGŲ DUOMENŲ SURINKIMAS IR APDOROJIMAS

5. Bendras maudyklos vandens, paplūdimio ir aplinkos aprašymas:

5.1. maudyklos identifikavimo kodas sudaromas remiantis Teritorinių statistinių vienetų klasifikatoriumi (NUTS) (NUTS 1 ir NUTS 2 lygį atitinka šalis, NUTS 3 lygį – apskritis, NUTS 4 – savivaldybė, NUTS 5 lygį – seniūnija), Lietuvos Respublikos ežerų, upių ir tvenkinių klasifikatoriais;

5.2. maudyklos pavadinimą turi sudaryti ne daugiau kaip 100 simbolių, taip pat rekomenduojama nurodyti sutrumpintą maudyklos pavadinimą, jei toks yra, iš ne daugiau kaip 20 simbolių;

5.3. maudyklos pavadinimas ir identifikavimo kodas (ID), kuris turi būti tik vienas ir galioti ateinančiais metais, pateikiami 1 lentelėje nurodyta forma;

1 lentelė

Eil. Nr.	Parametro pavadinimas	Privaloma, rekomenduojama, laisvai pasirenkama	Pastabos
1.	Maudyklos identifikavimo kodas	Privaloma	Ne daugiau kaip 24 simboliai
2.	Maudyklos pavadinimas	Privaloma	Ne daugiau kaip 100 simbolių
3.	Sutrumpintas maudyklos pavadinimas	Laisvai pasirenkama	Ne daugiau kaip 20 simbolių

5.4. nurodoma savivaldybės institucija ir jai pavaldi įstaiga (adresas, telefono Nr., el. paštas), turinti teisės aktų suteiktus įgaliojimus, atliekanti jai pavestas administravimo funkcijas ir atsakinga už šių funkcijų įgyvendinimą teritorijoje, kurioje yra paplūdimys;

5.5. nurodoma kompetentinga institucija (adresas, telefono Nr., el. paštas), kurią paskyrė Sveikatos apsaugos ministerija, norėdama užtikrinti nacionalinių teisės aktų ir jų nuostatų įgyvendinimo atitiktį 2006 m. vasario 15 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2006/7/EB dėl maudyklų vandens kokybės valdymo, panaikinančios direktyvą 76/160/EEB (OL 2006 64, p. 37), nuostatomis;

5.6. nurodoma maudyklos vandens charakteristikų paskutinio ir numatomo atnaujinimo laikotarpio datos, taip pat priežastys, dėl kurių vykdomas maudyklos vandens charakteristikų atnaujinimas;

5.4–5.6 punktuose išvardyta informacija pateikiama 2 lentelėje nurodyta forma.

2 lentelė

Eil. Nr.	Parametro pavadinimas	Privaloma, rekomenduojama, laisvai pasirenkama	Pastabos
4.	Savivaldybės institucija ir jai pavaldi įstaiga, atliekanti jai pavestas administravimo funkcijas	Laisvai pasirenkama	Dokumentas, nurodantis atsakomybės už maudyklos vandens priežiūrą pasidalijimą tarp institucijų
5.	Kompetentingos institucijos pavadinimas	Privaloma	Nurodoma institucija, kuri rengia maudyklos vandens charakteristikų aprašą
6.	Kompetentingos institucijos kontaktai	Privaloma	Nurodomi tel. numeriai, el. p. adresai, darbuotojai
7.	Paskutinis maudyklos vandens charakteristikų atnaujinimas	Privaloma	Nurodoma data
8.	Numatomas maudyklos vandens	Privaloma	Nurodoma data

	charakteristikų atnaujinimas		
9.	Maudyklos vandens charakteristikų atnaujinimo priežastys	Privaloma	Nurodomos atnaujinimo priežastys, remiantis HN 92:2007 IX skyriaus nuostatomis

5.7. nurodoma maudyklos lokalizacijos vieta šalies ir upės baseino teritoriniais aspektais pagal 3 lentelėje nurodytą formą.

3 lentelė

Eil. Nr.	Parametro pavadinimas	Privaloma, rekomenduojama, laisvai pasirenkama	Pastabos
10.	Paplūdimio valdymo forma	Laisvai pasirenkama	Viešas ar privatus
11.	Valstybė	Privaloma	
12.	Apskritis, rajonas	Privaloma	
13.	Savivaldybė	Privaloma	
14.	Kitas administracinis vienetas (seniūnija)	Laisvai pasirenkama	
15.	Upės, ežero, pakrantės ar tarpinių vandenų pavadinimas	Privaloma	
16.	Lokalizacijos vieta šalies teritorijoje	Privaloma	Mažas scheminis šalies žemėlapis, paplūdimys pažymimas tašku ar trikampiu

5.8. maudyklos vandens stebėjimo taškas nustatomas toje maudyklos vietoje, kur tikimasi daugiausiai besimaudančiųjų arba tikėtina didžiausia taršos grėsmė;

5.9. maudyklos vandens stebėjimo taškui geografinės padėties erdvėje nurodyti pagal koordinates naudojami duomenys remiantis ETRS89 informacine sistema pagal ISO 19111:2007. Geografinė informacija;

5.10. pateikiamos maudyklos vandens stebėjimo taško koordinatės – platuma (formatas: XSDDMMSS, kur X = N (šiaurė), S (pietūs), S = vieta, DD = laipsniai, MM = minutės, SS = sekundės) ir ilguma (formatas: YSDDMMSS, kur Y = W (vakarai), E (rytai), S = vieta, DD = laipsniai, MM = minutės, SS = sekundės) pagal LST EN ISO 6709:2009. Standartizuotas geografinio taško atvaizdavimas pagal koordinates (ISO 6709:2008, įskaitant Cor.1:2009);

5.11. pateikiama paplūdimio teritorijos schema (A4 formatu), pažymint joje maudyklos teritoriją ir stebėjimo tašką (1 priedas);

5.12. maudyklos vandens stebėjimo taškas vaizduojamas žemėlapyje 125 m tikslumu, 1:250 000 masteliu, pažymint maudyklos teritoriją, jeigu paplūdimys pažymėtas detalajame plane (A4 formate) (2 priedas);

5.13. pateikiamas maudyklos vandens stebėjimo taškas ir paplūdimio panoraminė nuotrauka pagal 4 lentelės formą;

4 lentelė

Eil. Nr.	Parametro pavadinimas	Privaloma, rekomenduojama, laisvai pasirenkama	Pastabos
17.	Maudyklos vandens stebėjimo taškas	Privaloma	X/Y koordinatės

18.	Paplūdimio panoraminė nuotrauka jpg formatu	Rekomenduojama	Paplūdimio panoraminė nuotrauka (paplūdimys nuo vandens pusės)
-----	--	----------------	--

5.14. maudyklos vandens charakteristikų apraše pateikiama papildoma informacija apie:

5.14.1. paplūdimyje esančias kitas funkcinės zonos: laivininkystės ir buriavimo, nardymo su akvalangu, žvejybos ir kt.;

5.14.2. paplūdimyje esančių dušų, tualetų skaičių;

5.14.3. konkrečias vietas, kurios gali būti tiesiogiai susijusios su galimu taršos ištekėjimu, naudojantis tualetais, dušais, atliekų dėžėmis ir pan.;

5.14.4. atliekų tvarkymą ir šalinimą paplūdimyje;

5.14.5. maksimalų lankytojų skaičių sezono didžiausios apkrovos metu;

5.14.6. draudimą ar leidimą į paplūdimį vestis naminius gyvūnus.

Ši informacija pateikiama 5 lentelėje nurodyta forma.

5 lentelė

Eil. Nr.	Parametro pavadinimas	Privaloma, rekomenduojama, laisvai pasirenkama	Pastabos
19.	Paplūdimyje esančios kitos funkcinės zonos	Laisvai pasirenkama	Išvardijamos kitos funkcinės zonos
20.	Dušai, tualetai	Laisvai pasirenkama	Nurodomas skaičius
21.	Atliekų šalinimas	Laisvai pasirenkama	Aprašomos atliekų tvarkymo sąlygos
22.	Draudimas ar leidimas į paplūdimį vestis naminius gyvūnus	Laisvai pasirenkama	
23.	Maksimalus lankytojų skaičius sezono didžiausios apkrovos metu esant palankiausioms oro sąlygoms	Rekomenduojama	Nurodomas apytikslis skaičius

6. Maudyklos vandens fizinių, geografinių ir hidrologinių savybių aprašymas:

6.1. aprašomas paplūdimys ir jo pakrantė (natūrali, pusiau natūrali, pakeista ir stipriai pakeista) bei pateikiama papildoma informacija apie vandens augmeniją (pagrindinės rūšys, tankumas, iškilusi ar panirusi po vandeniu ir pan.);

6.2. aprašomas paplūdimyje vyraujantis nuosėdų tipas (dumblas, smėlis, rieduliai ir akmenys su smėlio arba žvyro plotais, pelkėjimas) ir pateikiama papildoma informacija apie upės pakrantės ar paežerės augmeniją (rūšis, tankumas ir pan.);

6.3. nurodomas maksimalus ir vidutinis maudyklos vandens gylis (m);

6.4. nurodomas paplūdimio vandens linijos ilgis (50 m tikslumu);

6.1–6.4 punktuose išvardyta informacija pateikiama 6 lentelėje nurodyta forma.

6 lentelė

Eil.Nr.	Parametro pavadinimas	Privaloma, rekomenduojama, laisvai pasirenkama	Pastabos
24.	Paplūdimio aprašymas	Rekomenduojama	Tekstinis dirvožemio apibūdinimas
25.	Paplūdimio pakrantės aprašymas	Rekomenduojama	Tekstinis pakrantės apibūdinimas
26.	Paplūdimio ilgis	Rekomenduojama	Nurodomas paplūdimio

			vandens ilgis metrais
27.	Vidutinis maudyklos vandens gylis	Laisvai pasirenkama	Vandens gylis nurodomas metrais
28.	Maksimalus maudyklos vandens gylis	Laisvai pasirenkama	Vandens gylis nurodomas metrais

6.5. hidrologinių savybių aprašyme nurodoma: vidutinis metinis kritulių kiekis upės baseine; mėnesiai, kurių metu iškrinta didžiausias ir mažiausias kritulių kiekis; lietaus kiekis baseine; žemiausias baseino taškas nuo jūros lygio; vidutinis metinis debitas baseine; mėnesiai, kurių metu yra didžiausias ir mažiausias debitas baseine. Iš visų šių parametų rekomenduojama laisvai pasirinkti mažiausiai du;

Išvardyta informacija pateikiama 7 lentelėje nurodyta forma.

7 lentelė

Eil. Nr.	Parametro pavadinimas	Privaloma, rekomenduojama, laisvai pasirenkama	Pastabos
29.	Vidutinis metinis kritulių kiekis baseine	Laisvai pasirenkama	Ši vertė nurodoma pagal hidrologinius duomenis
30.	Mėnuo, kurio metu iškrinta didžiausias kritulių kiekis	Laisvai pasirenkama	Mėnuo nurodomas pagal hidrologinius duomenis
31.	Mėnuo, kurio metu iškrinta mažiausias kritulių kiekis	Laisvai pasirenkama	Mėnuo nurodomas pagal hidrologinius duomenis
32.	Lietaus kiekis baseine	Laisvai pasirenkama	Ši vertė nurodoma pagal hidrologinius duomenis
33.	Žemiausias baseino taškas nuo jūros lygio	Laisvai pasirenkama	Jūros lygis nurodomas metrais
34.	Vidutinis metinis debitas baseine	Laisvai pasirenkama	Ši vertė nurodoma tuo atveju, jei yra matavimo stotis
35.	Mėnuo, kurio metu yra didžiausias debitas baseine	Laisvai pasirenkama	Mėnuo nurodomas pagal hidrologinius duomenis
36.	Mėnuo, kurio metu yra mažiausias debitas baseine	Laisvai pasirenkama	Mėnuo nurodomas pagal hidrologinius duomenis

6.6. maudyklos vandens tipologinių savybių aprašyme rekomenduojama nurodyti upės baseino, upės pabaseinio, upės, ežero, tarpinių vandenų, priekrantės vandenų, nacionalinio vandens telkinio vieneto pavadinimus ir identifikavimo kodus, kurie naudojami Europos Parlamento ir Tarybos 2000 m. spalio 23 d. direktyvos 2000/60/EEB, nustatančios Bendrijos veiksmų vandens politikos srityje pagrindus (OL 2000 327/1, p. 275), ataskaitose;

6.7. nurodoma upių tipologija, remiantis sistema A pagal baseino plotą: mažas – nuo 10 iki 100 kv. km, vidutinis – nuo 100 iki 1 000 kv. km, didelis – nuo 1 000 iki 10 000 kv. km, labai didelis – daugiau kaip 10 000 kv. km; pagal geologiją: kalkinis, silikatinis, organinis;

6.8. nurodoma ežerų tipologija, remiantis sistema A pagal vidutinį gylį: mažiau kaip 3 m, nuo 3 m iki 15 m, daugiau kaip 15 m; pagal paviršiaus plotą: nuo 0,5 iki 1 kv. km, nuo 1 iki 10 kv. km, nuo 10 iki 100 kv. km, daugiau kaip 100 kv. km; pagal geologiją: kalkinis, silikatinis, organinis;

6.9. nurodoma tarpinių vandenų tipologija, remiantis sistema A pagal vidutinį metinį druskingumą: gėlo vandens – mažiau kaip 0,5 proc., mažo druskingumo – nuo 0,5 iki 5 proc., vidutinio druskingumo – nuo 5 iki 18 proc., didelio druskingumo – nuo 18 iki 30 proc., labai didelio

druskingumo – nuo 30 iki 40 proc; pagal vidutinį potvynių dydį: maži potvyniai – mažiau kaip 2 m, vidutiniai potvyniai – nuo 2 iki 4 m, dideli potvyniai – daugiau kaip 4 m;

6.10. nurodoma priekrantės vandenų tipologija, remiantis sistema A pagal vidutinį metinį druskingumą: gėlo vandens – mažiau kaip 0,5 proc., mažo druskingumo – nuo 0,5 iki 5 proc., vidutinio druskingumo – nuo 5 iki 18 proc., didelio druskingumo – nuo 18 iki 30 proc., labai didelio druskingumo – nuo 30 iki 40 proc; pagal vidutinį gylį: seklūs vandenys – mažiau kaip 30 m, vidutinio gylio – nuo 30 iki 200 m, gilūs – daugiau kaip 200 m;

6.11. pažymima ekologinė vandens būklė, ji skirstoma į 5 klases (labai gera, gera, vidutinė, bloga, labai bloga), remiantis direktyvos 2000/60/EEB 8 straipsnio ataskaitos informacija;

6.12. atskirais atvejais kita papildoma svarbi informacija: jei maudykla yra prie atsinaujinančio energijos šaltinio ar veikiama potvynių ir atoslūgių, tuomet rengiant charakteristikų aprašą naudinga turėti: upių ir ežerų – vandens pasikeitimo trukmę (≤ 30 dienų arba > 30 dienų), paros vandens lygio svyravimus (mažas < 2 m; vidutinis 2–4 m; didelis > 4 m), priekrantės vandenų – potvynio (ir atoslūgio) ribas (nėra arba > 1 m);

6.6–6.12 punktuose išvardyta informacija pateikiama 8 lentelėje nurodyta forma.

8 lentelė

Eil. Nr.	Parametro pavadinimas	Privaloma, rekomenduojama, laisvai pasirenkama	Pastabos
37.	Upės baseino identifikavimo kodas	Rekomenduojama	Naudojami direktyvos 2006/7/EB ataskaitos duomenys
38.	Upės baseino pavadinimas	Rekomenduojama	Naudojami direktyvos 2006/7/EB ataskaitos duomenys
39.	Upės pabaseinio identifikavimo kodas	Rekomenduojama	Naudojami direktyvos 2006/7/EB ataskaitos duomenys
40.	Upės pabaseinio pavadinimas	Rekomenduojama	Naudojami direktyvos 2006/7/EB ataskaitos duomenys
41.	Upės, ežero, tarpinių vandenų, priekrantės vandenų identifikavimo kodas	Rekomenduojama	Naudojami direktyvos 2006/7/EB ataskaitos duomenys
42.	Upės, ežero, tarpinių vandenų, priekrantės vandenų pavadinimas	Rekomenduojama	Naudojami direktyvos 2006/7/EB ataskaitos duomenys
43.	Nacionalinio vandens telkinio vieneto identifikavimo kodas	Rekomenduojama	Naudojami direktyvos 2006/7/EB ataskaitos duomenys
44.	Nacionalinio vandens telkinio vieneto pavadinimas	Rekomenduojama	Naudojami direktyvos 2006/7/EB ataskaitos duomenys
45.	Vandens telkinio, kuriame yra maudykla, tipologinis aprašymas	Laisvai pasirenkama	Naudojami direktyvos 2000/60/EEB ataskaitos duomenys
46.	Vandens telkinio, kuriame yra maudykla, ekologinė būklė	Laisvai pasirenkama	Naudojami direktyvos 2000/60/EEB ataskaitos

			duomenys
47.	Paviršinio vandens telkinio, kurio įtakos zonoje yra maudykla ir galinčio būti taršos šaltiniu, tipologinis aprašymas	Laisvai pasirenkama	Naudojami direktyvos 2000/60/EEB ataskaitos duomenys
48.	Paviršinio vandens telkinio, kurio įtakos zonoje yra maudykla ir galinčio būti taršos šaltiniu, ekologinė būklė	Laisvai pasirenkama	Naudojami direktyvos 2000/60/EEB ataskaitos duomenys
49.	Vandens pasikeitimo trukmė	Laisvai pasirenkama	Nurodomas dienų skaičius
50.	Potvynio (ir atoslūgio) ribos	Laisvai pasirenkama	Nurodoma metrais
51.	Paros vandens lygio svyravimai	Laisvai pasirenkama	Nurodoma metrais
52.	Maudyklos vandens temperatūra	Laisvai pasirenkama	Vandens temperatūra maudyklos vandens mėginio ėmimo metu (minimali, maksimali ar vidutinė vertė, apskaičiuotos remiantis paskutinių 4 maudymosi sezonų duomenimis)

6.13. kiekvienas maudyklos vandens charakteristikų aprašas privalo turėti žemėlapi, kuriame būtų nurodyta maudyklos vandens ribos ir stebėjimo taškas.

Kaip alternatyva gali būti naudojamas ortofotografinis žemėlapis (3 priedas). Žemėlapio mastelis pasirenkamas ir nurodomas, atsižvelgiant į maudyklos vandens maudymosi ploto dydį, pateiktas pdf arba jpg formatuose ir naudojamas teikiant ataskaitas.

Informacija pateikiama 9 lentelėje nurodyta forma.

9 lentelė

Eil. Nr.	Parametro pavadinimas	Privaloma, rekomenduojama, laisvai pasirenkama	Pastabos
53.	Ortofotografinis maudyklos vandens žemėlapis	Privaloma	Žemėlapis, kuriame pažymėta ir maudyklos vandens kontūrai, ir stebėjimo taškas
54.	Hidrologinių duomenų žemėlapis	Laisvai pasirenkama	Jei yra galimybė, hidrologiniai duomenys pateikiami žemėlapyje

7. Maudyklos vandens kokybę lemiančios aplinkos aprašymas ir įvertinimas:

7.1. sudarant charakteristikų aprašą, nuspręsti, ar galimas nesudėtinis (paprastas) ar reikalingas kompleksinis taršos priežasčių įvertinimas, reikalinga mažiausiai penkerių ankstesnių metų maudyklų vandens mikrobiologinių rezultatų analizės apžvalga;

10 lentelė

Eil.Nr.	Parametro pavadinimas	Privaloma, rekomenduojama, laisvai pasirenkama	Pastabos
55.	Ankstesnių metų vandens kokybės	Rekomenduojama	Aprašomas ankstesnių

	duomenys		penkerių metų laikotarpis, įvertinant visus tirtus mikrobiologinius parametrus
--	----------	--	--

7.2. kompleksiškai vertinant taršos priežastis, rekomenduojama aprašyti poveikio zoną, analizuojant informaciją apie žemės naudojimą, pasklidusios taršos ir taškinių taršos šaltinių tipus ir skaičių bei vietovės reljefą;

7.3. maudyklų mikrobiologinė tarša yra tikėtina iš taškinių taršos šaltinių, todėl privaloma nurodyti jų vietą, tipą, charakteristikas ir dominuojančius teršimo būdus;

7.4. jei nustatyta besikartojanti taršos grėsmė iš pasklidusios taršos šaltinių, rekomenduojama situaciją įvertinti kompleksiškai pagal žemės naudojimą žemės dangos 1 lygyje (pagal CORINE) (5 priedas);

7.5. jei maudyklos vandens baseino paviršinių vandenų, kurie gali būti taršos šaltiniai, esama ekologinė ir cheminė vandens telkinio būklė yra vidutiniška, bloga ar labai bloga, nurodomos priežastys.

11 lentelė

Eil. Nr.	Parametro pavadinimas	Privaloma, rekomenduojama, laisvai pasirenkama	Pastabos
56.	Poveikio zona	Rekomenduojama	Poveikio zona nustatoma atlikus mikrobiologinę maudyklos vandens duomenų analizę ir aprašomas galimų taršos šaltinių išsidėstymas.
57.	Taškiniai taršos šaltiniai poveikio zonoje	Privaloma	Naudojami direktyvos 2000/60/EEB ataskaitos duomenys. Pažymimi visi galimos taršos taškiniai taršos šaltiniai: nuotekų valymo įrenginiai, nuotekų surinktuvai ir pramonės įmonės.
58.	Pasklidusios taršos šaltiniai poveikio zonoje	Privaloma	Naudojami direktyvos 2000/60/EEB ataskaitos duomenys. Rekomenduojama įvertinti, ar pasklidusios taršos šaltiniai – žemės ūkio panaudojimas, specialiosios apsaugos teritorijos dėl laukinių paukščių apsaugos, su paplūdimio zona besiribojančios teritorijos – gali būti laikomi darančiais įtaką.

			Pasklidosios taršos šaltiniai, tokie kaip paviršiniai lietaus nuotekiai, intensyvus žemės ūkio naudojimas, daro įtaką maudyklų vandeniui.
59.	Kiti esantys poveikio zonoje paviršiniai vandens telkiniai, kurie išsidėstę maudyklos vandens aukštupyje ir gali būti taršos šaltiniai	Privaloma	Pateikiama informacija apie paviršinių vandenų poveikio zonas, kurios laikomos galimais taršos šaltiniais (žuvininkystei naudojami tvenkiniai, poilsio veiklai naudojama laivininkystė, uostai).
60.	Žemėlapis, vaizduojantis esančius maudyklos vandens zonoje ir galinčius būti taršos šaltiniais taškinis, pasklidosios taršos ir kitus paviršinius vandens telkinius	Rekomenduojama	Žemėlapyje pažymimi taršos šaltiniai, kurie gali turėti įtakos maudyklos vandeniui ir pakenkti besimaudančiųjų sveikatai. Rekomendacijų 4, 6 priedai.
61.	Žemės naudojimas įtakos zonoje	Laisvai pasirenkama	
62.	Taršos šaltinių įvertinimas dėl jų galimo neigiamo poveikio maudyklos vandens kokybei	Privaloma	57–59 skiltyse išvardyti aspektai įvertinami ir aprašomas jų neigiamas poveikis maudyklos vandens kokybei. Nurodoma galima taršos šaltinių poveikio koreliacija su kitais veiksniais (liūtys, potvyniai, karščiai). Trumpalaikės taršos pavojus išnagrinėjamas atskirai!

8. Melsvadumblių ir didžiųjų dumblių ir (arba) jūrinio fitoplanktono grėsmių įvertinimas:

8.1. siekiant išsiaiškinti melsvadumblių grėsmę maudyklos vandeniui, rekomenduojama išanalizuoti ankstesnių penkerių metų informaciją apie vandens matomumo gylį, fosforo ir azoto kiekį, chlorofilo a kiekį, pH, melsvadumblių kolonijų buvimą ir išplitimą paviršiuje;

8.2. jei 8.1 punkte minėtų parametrų duomenų nėra, maudymosi sezono metu rekomenduojama vykdyti šių parametrų stebėseną;

8.3. rekomenduojama aprašyti eutrofikacijos grėsmės galimybę vidaus vandenyse, kai bendrasis fosforo kiekis viršija 20 µg/l, matomumo gylis – mažiau kaip 2 m, chlorofilo a koncentracija viršija 40 µg/l, pH vertė dėl biologinio aktyvumo didesnė negu 9;

8.4. melsvadumblių, didžiųjų dumblių ir jūrinio fitoplanktono išplitimo galimybės įvertinimas aprašomas naudojantis 8.1 arba 8.3 punktų rekomendacijomis;

12 lentelė

Eil. Nr.	Parametro pavadinimas	Privaloma, rekomenduojama, laisvai pasirenkama	Pastabos
63.	Fosforo ir azoto kiekio, gylio matomumo penkerių metų duomenys ir (arba) melsvadumblių, didžiųjų dumblių ir jūrinio fitoplanktono stebėseną	Rekomenduojama	Aprašoma paskutinių penkerių metų stebėseną, vykdyta imant mėginius. Naudojami direktyvos 2000/60/EEB ataskaitos duomenys.
64.	Eutrofikacijos galimybė maudyklos vandenyje	Rekomenduojama	Eutrofikacijos poveikio sąlygota maudyklos vandens būseną: gamtinės kilmės ar žmogaus veiklos poveikio rezultatas.
65.	Melsvadumblių, didžiųjų dumblių ir jūrinio fitoplanktono išplitimo tendencijos įvertinimas	Privaloma	Remiantis ankstesnių metų duomenimis, pateikiamos vertinimo išvados apie situacijos kitimą ir eutrofikacijos galimybę.

8.5. įvertinamas trumpalaikės taršos pavojus, nurodant tikėtiną dažnumą ir tęstinumą;

8.6. užsitęsusiai (likusiai) taršai, kuri trunka ilgiau nei 72 val., šalinti nurodomos ilgalaikės valdymo priemonės gali būti panašios arba tos pačios, kurios numatytos 2000/60/EB direktyvos įgyvendinimo upių baseinų planuose, kad būtų pasiekta gera ekologinė ir cheminė būklė.

13 lentelė

Eil. Nr.	Parametro pavadinimas	Privaloma, rekomenduojama, laisvai pasirenkama	Pastabos
66.	Numatomas trumpalaikės taršos pobūdis, dažnumas ir tęstinumas	Privaloma	Naudojamasi ankstesnių metų informacija apie trumpalaikės taršos dažnumą ir laiką. Kai kuriais atvejais remiamasi duomenimis apie oro sąlygas.
67.	Valdymo priemonės trumpalaikės taršos atveju ir asmens, atsakingo už šių priemonių vykdymą, kontaktai	Privaloma	Viena iš priemonių, siekiant apsaugoti besimaudančiuosius, yra visuomenės informavimas ir rekomendacija nesimaudyti. Rekomenduojami ilgalaikiai veiksmai, siekiant sumažinti taršos pavojų.

68.	Detali informacija apie užsitęsusių taršos priežastis ir valdymo priemonės bei jų vykdymo terminus	Privaloma	Nurodoma valdymo priemonės taršai šalinti ir jų įvykdymo terminai.
-----	--	-----------	--

III. MAUDYKLOS VANDENS CHARAKTERISTIKŲ ATNAUJINIMAS

9. Maudyklos vandens charakteristikos atnaujinamos, siekiant iš naujo įvertinti II skyriuje išvardytus duomenis. Atnaujinimo dažnumas ir apimtis priklauso nuo taršos pobūdžio ir taršos lygio.

10. Maudyklos vandens charakteristikos turi būti atnaujinamos ne rečiau, nei nurodyta 14 lentelėje.

14 lentelė

Maudyklos vandens kokybės klasifikacija	Gera kokybė	Patenkinama kokybė	Prasta kokybė
Atnaujinama ne rečiau kaip kas	4 metai	3 metai	2 metai

11. Maudyklos vandens charakteristikų atnaujinimas:

11.1. pirmą kartą rengiant maudyklos charakteristikų aprašą, rekomenduojama institucijai, atsakingai už paplūdimio administravimą, apžiūrėti paplūdimį ir pasižymėti informaciją apžiūros protokole (7 priedas);

11.2. jei maudyklos vandens klasifikacija pasikeitė iš puikios į gerą, patenkinamą ar prastą, rekomenduojama reguliariai apžiūrėti paplūdimį ir jo apylinkes ir šių apžiūrų metu rinkti informaciją, kurios reikės atnaujinant charakteristikų aprašą;

11.3. rekomenduojama nuolat stebėti paplūdimį, kad būtų išaiškinti nenumatyti, ypatingi, trumpalaikės taršos atvejai, melsvadumbliai, didžiųjų dumblių ar jūrinio fitoplanktono padidėjimas, maudyklos vandens eutrofikacijos proceso tendencijos;

11.4. didelių statybos darbų ar esminių infrastruktūros pokyčių maudykloje ar netoli jos atveju maudyklos vandens charakteristikos turi būti atnaujinamos kasmet prieš prasidedant naujam maudymosi sezonui.

12. Rekomenduojama informaciją apie maudyklos vandens charakteristikas visuomenei skelbti paplūdimio priegose gerai matomoje vietoje įrengtame stende arba informacinių technologijų priemonėmis (8 priedas). Rekomenduojama priedo lentelėje pažymėtas pozicijas skelbti stende.

IV. LITERATŪRA

1. Europos Parlamento ir Tarybos 2000 m. spalio 23 d. direktyva 2000/60/EB, nustatanti Bendrijos veiksmų vandens politikos srityje pagrindus (OL 2000 327/1, p. 275).

2. Europos Parlamento ir Tarybos 2006 m. vasario 15 d. direktyva 2006/7/EB dėl maudyklų vandens kokybės valdymo, panaikinanti direktyvą 76/160/EEB ((OL 2006 64, p. 37).

3. Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2003 m. kovo 21 d. įsakymas Nr. 130 „Dėl Lietuvos Respublikos ežerų klasifikatoriaus patvirtinimo“ (Žin., 2003, Nr. 34-1442).

4. Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2001 m. gruodžio 12 d. įsakymas Nr. 594 „Dėl Lietuvos Respublikos upių ir tvenkinių klasifikatoriaus patvirtinimo“ (Žin., 2001, Nr. 107-3888).

5. Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2003 m. rugsėjo 25 d. įsakymas Nr. 472 „Dėl upių baseinų rajonų apibūdinimo, žmogaus veiklos poveikio vandens telkinių būklei įvertinimo, vandens naudojimo ekonominės analizės ir duomenų apie upių baseinų rajonus rinkimo tvarkos patvirtinimo“ (Žin., 2003, Nr. 99-4468).

6. Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2003 m. lapkričio 25 d. įsakymas Nr. 591 „Dėl upių baseinų rajono valdymo plano ir priemonių programos vandensaugos tikslams pasiekti rengimo bei derinimo su užsienio valstybėmis tvarkos patvirtinimo“ (Žin., 2003, Nr. 114-5170).

7. Lietuvos Respublikos aplinkos ministro ir Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2008 m. gegužės 26 d. įsakymas Nr. V-484/D1-273 „Dėl Maudyklų vandens kokybės ataskaitų Europos Bendrijų Komisijai rengimo ir teikimo tvarkos nuostatų aprašo patvirtinimo“ (Žin., 2008, Nr. 62-2362).

8. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1059/2003 dėl bendro teritorinių statistinių vienetų klasifikatoriaus (NUTS) nustatymo (OL L 154, 2003.6.21, p.1).

9. LST EN ISO 19111:2007. Geografinė informacija. Padėties erdvėje nustatymas pagal koordinates (tapatus ISO 19111:2007. Spatial referencing by coordinates).

10. LST EN ISO 6709:2009. standartizuotas geografinio taško atvaizdavimas pagal koordinates (tapatus ISO 6709:1983. Standart representation of lon).

11. Maudyklų vandens charakteristikos. Gerosios praktikos vadovas. http://ec.europa.eu/environment/water/water-bathing/pdf/profiles_dec_2009.pdf.